



**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor  
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum  
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,  
Coordinatus, Seu Omnes ...**

**Diana, Antonino**

**Lugduni, M. DC. LXXX.**

18. An si in aliqua ordinatione non fuit, v. g. applicata debita materia,  
possit die sequenti adhiberi, non expectando aliam ordinationem? Et an sit  
necessarium, vt in Ecclesia, vel alio publico loco ...

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

facit, quod in Pontificali cum ordinantur Subdiaconi, dicitur omnes debere successivè tangere Calicem & Patenam, & tamen verba dicuntur simul omnibus, ita ut sit certum, cum plures accedunt ad tangendam, iam esse finitam prolationem formæ, & id ipsum notatur ibidem in minoribus Ordinibus.

3. Verum non grauabor hic apponere verba Iacobi Granado in 3. part. de Sacramenta, controvers. 9. tractat. 1. diff. 6. num. 16. vbi tenet posteriorem sententiam negatiuam esse longè probabiliorem, & addit. quod si iterius peratur an contraria opinio sufficientem habeat probabilitatem, vt iterari debeat Ordine, quando materia & forma secundum nullam partem coexistenter realiter, dicetur duo sub meliori iudicio. Primum est in Subdiaconatu, & minoribus Ordinibus nullo modo debete iterari, quia & varijs Doctores reputant Ordinem esse legitimè collatum, & non est credibile Pontificale Romanum sequatum esse opinionem, secundum quam non manaret omnino ritus, qui ordinatur. Et denique minor necessitas, & perfectio horum Ordinum facit ut minori certitudine debeamus esse contenti. Quare in praxi non video sufficientem probabilitatem, ut possit, vel debeat aliquis praedictorum Ordinum iterari, nec de his agitur in illo cap. sup. citato. Secundum est, in Presbyteratu, & Diaconatu esse sufficientem probabilitatem ut ordinari sine reali coexistente materia, & forma, possit iterare Ordinem sub conditione. Probatur, ut quia Caeteranus, & Nauarrius, viri doctissimi, sentiunt Ordinem aliter esse nullum. Tunc, quia isti Ordines sunt multo sacraiores, magis que necessarij, & ratio dictat in eiusmodi rebus querendam esse maiorem certitudinem; tum denique, quia in his Ordinibus peculiariter notat Pontificale, ita profert verba formæ, ut simul concurrere possint cum materia. Ex quo vltius infert, saltem esse probabile Sacerdotem praedicto modo ordinatum, teneri iterum petere Ordinem sub conditione; Diaconum vero non ita. Et haec omnia docet etiam Iacobus Granado vbi supra.

## RESOL. XVII.

*An Episcopus possit supplere aliquem defectum ordinacionis quouis tempore?*

*Et an quando supplendum est aliquis defectus Ordinum, non sit necessarium reiterari omnes ritus Ordinum, sed ille solus, in quo defectus commissus fuerit?*

*Et an sine peccato possit suppleri praedictus defectus, quin Episcopus induatur vestibus sacris? Ex part. 5. tra. 14. & Mise. 2. Rel. 63.*

Sup. hoc in Ref. seq. & in Ref. 4. tra. 8. Rel. 10. ex doctrina §. Notar. paulo post initium à vers. Item nota.

§. 1. **O**Rdinatus, verbi gracia, est aliquis, & non tetigit calicem, vel librum, aut instrumentum, in cuius tactu comprimitur character, vel in Calice non fuit appositum vinum, &c. quaritur an eiusmodi iteratio possit fieri quouis anni tempore? Casus est probabilis, & negatiuam sententiam docet Tom. Sanch in opusc. tom. 2. lib. 7. c. 1. dub. 13. n. 7. vbi citat glossam, Panorm. Innocentium, D. Antonium, Tabienam, Angelum, & Henriquez, assertens talern supplementationem non posse fieri quouis tempore, sed tantum illo tempore, quo Ordines possunt celebrari. Et ratio est, quia supplete eiusmodi defectum, saltem si sit substantialis, est conferre sacramentum Ordinis saltem sub conditione, sed in iure prescriptum est tempus, extra quod non licet sine priuilegio conferre sacramentum Ordinis. ergo neque liebit supplere defectum saltem substantialiem.

2. **N**on definiam tamen hic pro curiosis adnotare,

contraria sententiam tanquam probabilem docere Iacobum Granado in 3. p. de Sac. contr. 9. tract. 1. diff. 3. vbi sic ait. Probabile est quod viri docti in me confulti opinantur quouis tempore licet praedictus defectus suppleret. Probator everto fundamento, cui inniti potest contraria opinio. Etenim propriè loquendo, supplete eiusmodi defectus non est Ordines celebrare, sed potius proficer id quod imperfectè præstum est tempore ordinationis, nec sententiam sunt repetendæ ceremonie omnes, aut Sacramentum ministrandum, sicut in diebus Ordinum ministrandi soleat, sed præcisè iteranda saeculo sub conditione ea ceremonia, quæ omista est, verbigratia, iterandus contactus instrumentorum, aut quid simile, quod potius est velut appendix Ordinum praedictum. Vnde in c. pastorali, de Sacramentis, iterando. cum quidam in confirmatione delinitus esset oleo, & non chrismate, quod secundum veram opinionem est de essentiis sacramenti Confirmationis, respondit Pontifex nihil esse iterandum, sed casu supplementum, quod incaute fuerit praetermissum, quasi dicetur, solum repetendum est essentiale quod deficit reliqui omnes, idque siat, ita ut scindatur vicietur. Facit in huius rei confirmationem quod non minus videatur cadere sub praetexto ceremonie, & ritus, quibus Ordines celebrantur, quia tempus iure praefixum; sed cum supplendum est decessus praedictus, non oportet iterari omnes ritus Ordinum, sed ille solum, in quo defectus consilii fuerat; ergo nec oportebit expectari tempus iure praefixum. Imò addunt aliquis ob eadem ratione posse sine peccato suppleri praedicti defectum, quin Episcopos induatur vestibus sacris, quia id enim pertinet ad solemnitatem requisitum, cum Ordines celebrantur, non vero cum defectus supplentur, nam est incerta, & dubium non est, quin oppositione sit tūtius, & magis pertinet ad reverentiam sollemnitatis, imò alii videtur certum id esse necessarium. Haec omnia Iacobus Granado loco citato, cuius sententiam improbablem esse non audeo dicere.

## RESOL. XVIII.

*An si in aliqua ordinatione non fuit v.g. applicata materia, possit die sequenti subveniri, non expellendo aliam ordinationem?*

*Et an si necessarium, ut in Ecclesia, vel alio publico de defectus suppleretur, vel si in secretiori loco?*

*Et an defectus possit suppleri a quocunque Episcopo.*

*Et scribitur in defectu substantiali iterando quod est ea quæ omessa sunt, vel de quibus dubitatur.*

*Et si licet a eodem die tam minores quam maioriter iterare, vel in magis consulum si minores ordines cum subdiaconatu uno die, & diuini sequebuntur diaconatum, & Sacerdotium sufficiere.*

*Et queritur, an aliquis Episcopus ordinis aliquo*

*præficialia exercere possit in loco excepto de lectione*

*ordinarii illius loci, nulla ab Episcopo (intra omni*

*diœcesim) locus ille est exceptus.* *Si requiratur lectionis*

*Et quid, si locus exceptus ad nullum Diœcesum princi-*

*pet? Ex part. 9. tr. 8. & Mise. 3. Rel. 29.*

*§. 1.*

*E*x Granado alibi affirmatam sententiam

*tenui, quam scio placuisse multis Episcopis;*

*et nunc addo, eandem sententiam docere nou-*

*erim. Parrem Quintanaduenas in Theol. mor. 2. 1. 1. 1.*

*G. singul. 1. firmat enim ex multorum Recensentium fer-*

*cunt, eos, qui statutis à Iure reportibus, & cetero, non*

*nisi ordinati sunt, si postea cognoscatur aliquis defectus*

*sufficientia ad valorem Ordinis in sua Ordinatione in-*

interfuisse, v. g. quia debita materia non fuit; vel non fuit debite applicata, aut calicem, libritum non retigerat; aut absit in Sacerdotio manus impositio, posse quolibet tempore eiusmodi defectus suppleri; hoc enim non est Ordinem celebrare, sed perficere, quod imperfecte praesertim est tempore Ordinationis. & licet quando quid substantiale omisum esset, debetur suppleri statu temporibus, ut docet aliqui Doctores apud Thom. Sanch. lib. 7. conf. c. 1. dub. 13. n. 7. & cum iterantur Ordines ex dubio priui Baptismi, non deberet suppleri iis temporibus, cum in his Ordinibus nihil defuerit, quod debito tempore non sit collatum; & hoc statutum est pro vera, & absoluta Ordinum collatione, non pro conditionata. Similiter, non est necesse, ut in Ecclesia, aut alio publico loco conferantur, sed sat est in secreti conferti. Propter haec ergo etiam existimarem, licet eodem die omnes Ordines, tam minores, quam maiores, simili iterati: licet consulem, minores cum Subdiaconatu uno die, & duobus sequentibus Diaconatum, & Sacerdotium suscipere, nisi aliquod scandalum aut incommodum notabile ex hoc ostiretur: quod quidem vitandum erit, & maximu[m] esset in publicitate, & interstitiis, videlicet, neape, quem Sacerdotem cognoverunt homines, modis scisciri intineri. Deinde solenitatem omnes, quibus Sacerdotium, Diaconatus, & Subdiaconatus, vel alii minores Ordines conferuntur, non esse necessaria, sed adhibendam in hac conditionali Ordinum repetitione existimo: sed solum precise sub conditione iteranda esse ea, que requiruntur ad valorem Sacramenti. Ita Granado contron. 9. de Ord. tr. 3. diff. 3. & alij ex Recentioribus ab ipso tacito nomine relata, sententia, in defectu substantiali itrata, solum esse ea, que omisita sunt, vel de quibus dubitatur, v. g. contactus instrumentorum, vel manuum impositio, simul cum protektione forme. Quod precepit obseruari sufficiat in defectu dubio, & in iterando conditionaliter Ordine, cuius ceremonia omnes certe sciunt se factas, & fecit haec suppleri posse a quoque Episcopo. Huiusque Quintanaudus. Confirmantur superdicta ex doctrina Lessij, qui nouissime in Auditorio casuum conscientie ad 1. 2. D. T. b. verb. Ordines facit, c. n. 6. docet, Episcopum posse ordinare extra tempora Subdiaconum, qui suscepit Ordinem Subdiaconum cum actuali intentione, & prolatione illud: sed suscipiendo: quia in foro externo ille iam censetur ordinem hunc suscepisse, et quia Subdiaconus ac proinde in foro externo satisficit Canonis de Ordinibus suis temporibus suscipiens, sicut qui in foro externo contraxit matrimonium praesumptum coram Parochio, & testibus; itriū tamen ob aliquod occultum impedimentum, sublatu[m] impeditu[m] potest contrahere absque Parochio, & testibus, ut declarauit Pius V. quia satisficerit foro externo, habeturque verus coniux. Ita Lessius, cuius opinio fatis nostris probabilis esse declaratur.

2. Sed huc querendum est etiam pro praxi, an aliquis Episcopus Ordines, aliquaque Pontificia exercet, possit in loco exemplo ex licentia Ordinarii illius loci, nulla ab Episcopo, (intra cu[m] Diocesum) locus ille exemptus est) irrequita licentia. Supponit Vassquez diff. 143. c. 3. n. 53. id fieri posse, fuentique verbis Concilij: non enim Episcopi, sed Ordinarii licentiam requiri. Ceterum, si locus exemplius sub aliqua Diocesi continetur, verius censeatur, sed solum licentiam Ordinarii illius loci, sed etiam Episcopi necessariam esse: quia vere censetur Ordinarius. Seclusus esset, si locus exemptus ad nullam Diocesum pertineret. Et ita docet Barbozzi de potestate Episcop. part. 2. all. g. 6. num. 12. & 13. & Casti. Pal. tom. 4. tr. 27. diff. unica, punct. 15. num. 10. & alij. Vnde mensibus claphis recte ego consului, Episcopum non potuisse

Tom. II.

in Monasterio Regularium exceptorum illos ordinare sine licentia Episcopi dicere, in cuius Dicte celi Monasterium illud extabat.

### R E S O L . X I X .

*An si adhuc opiniones pro validitate, vel nullitate alii-  
cu[m] ordinis, teneantur in hoc casu quis ordinem do-  
nu[m] recipere?*

*Ex quo inferitur, quod Sacerdos, & Episcopus, si non te-  
rigit vasa sacra, aut illud instrumentum, in cuius  
correctione imprimitur Character, tenetur iterare  
ordinem sub conditione, & secus autem si quis sumer-  
ret Diaconatum, & Subdiaconatum.*

*Et an contumia vasorum sacrorum, aut instrumenti, v. g.  
Calicis cum Patena, & Hostia in Sacerdotio sit de-  
cessus Sacramenti, ita ut sine illo non sit verus ordo?  
Et breviter notatur Sacerdotem, qui immediata terigit  
Patenam, licet non retigerit Hostiam, possit tuta con-  
scientia exercere ordinem Sacerdotalem, nec teneatur  
illud iterare.*

*Et adhuc, quod sola oblitio, aut solus timor non  
est sufficiens ad verum dubium, aut probabilitatem,  
ut illic o[ste]ndo iterandus sit. Ex part. 5. tr. 13. & Milc.  
1. Ref. 47. & ad pedem littere siccat in §. 1. dicto  
Ref. in dicta part. 5. tr. 14. Ref. 64. sed hic tantum  
Ref. 1. hic designata transcribitur.*

*§. 1. C*ertum est quoties dubium occurrit, an Or-  
dinem sit vere collatus, sive quia materia est du-  
bia, sive quia sumptus rationes sufficientes dubitandi,  
posse tunc & debere iterari sub conditione. Sed dif-  
ficilias est, quando adhuc opiniones probabiles pro  
nullitate, vel validitate Ordinis; & in tali calo pla-  
ceret mihi opinio Granado in 3. part. de Sacram.  
contron. 9. tract. 1. diff. 6. num. 2. vbi sic ad Suppon-  
endum est, si sit opinio probabilis Ordinaria ver-  
itate, sive susceptum, & sic etiam probabilis opposita  
sententia, posse tunc sine dubio iterari Ordinem sub  
conditione, ut in generali diximus de omnibus Sa-  
cramentis tract. 1. ac Sacramentis in gen. diff. 4. Utrum  
autem teneatur quis illum Ordinem iterare, ibi-  
dem breviter explicavimus, si enim Ordo sit Sacer-  
dotalis, aut Episcopalis, tenetur sine dubio iterare,  
quia aliqui expunitor periculo non consecrandi,  
non abluendi penitentes, non ordinandi, cum  
probabile sit illum non habere potestatem Ordinis  
ad id requisitum: cum autem id cedat in maximum  
deterimentum fiducium, tenetur Ordinarius vitare  
huiusmodi incommodum, recipiendo praedictum  
Ordinem secundum certainam doctrinam, & non iux-  
ta opiniones, in quibus potest esse deceptio. Quod  
vero attinet ad reliquos Ordines inferiores, non  
obligare eum, qui iuxta probabilem opinio-  
nem eos receperit, ut illos iteraret etiam sub con-  
ditione. Moreor ad ita sentendum, quia isti Or-  
dines non sunt ita necessarii, ut per sacerdotalem po-  
tentiam suppleri non possint munera, propter quae  
sunt instituta, & propterea non habent annum ali-  
quem actum, absolute necessarium ad salutem fide-  
lium, aut defectu cuius proveniat Ecclesie notabile  
deterimentum, ergo aliunde homo sit ordinatus  
iuxta probabilem opinionem, ac proinde prudenter  
possi sibi persuadere Ordinem suum validum, non  
est cut ad illius iterationem obligetur. Ita Jacobus  
Granado, & ego.

*2. Vnde ex his inferitur cum dicto Granado,  
quod Sacerdos, & Episcopus, si non tergit vasa sa-  
cra, aut illud instrumentum, in cuius correctione im-  
primitur character, tenetur iterare Ordinem sub con-  
ditione, secus autem si quis sumeret Diaconatum,  
vel Subdiaconatum. Et ratio est, quia adhuc opinio-*

*Sup. conti-  
to in hoc §.  
1. ad literam  
infra in Ref.  
79. §. Quoad  
secundum, à  
lin. eius 5. &  
iteris ad pe-  
dem litterae  
in duplicata  
ref. huius si-  
tuli, que hic  
non est trans-  
cripta, fig-  
nante infra  
in tract. 6. ex  
Refol. 16. §.  
Respondeo  
secundo.  
Sup. his in  
duabus pri-  
mis Refol.  
not. seq. & in  
eisdem §§.  
& latè in ro.  
4. tr. 8. Refol.  
47. per totā  
& signantes  
§. Verum.*

A 2 2 1 nes

*Sup. hoc se-  
pra in Ref. 7.  
ex doctrina  
§. Probatur  
etiam nostra,  
in fine, & in  
Ref. 1. §. vle.  
& pro diff. 2*